7/6479, 6483

T.C
DEVLET BAKANLIGI

SAYI : B.02.0.011/00416
KONU :

ANKARA

03 NİSAN 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: 27.03.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13999 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili Nurettin AKTAŞ ve Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi YANMAZ'a ait yazılı soru önergelerine, Bakanlığım bağlı kuruluşu Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan cevabı yazılar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Ramazan MİRZAOĞLU
Devlet Bakanı

Ek: Yazı (2 adet)

7/6483

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mustafa Niyazi YANMAZ'ın
Sorularına verilen cevaplar aşağıdadır.

Geçtiğimiz günlerde Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün açmış olduğu 10 adet SAR (Acil Müdahale Botu) ihalesi bir Norveç Firmasına verilmiştir.

Bilgi ve kapasitesi dünya standartlarında mühendisleriyle, gelişmiş olan ülkelere gemi anşa eden Türk Tersaneciliğinin, yaşanan ekonomik kriz dolayısıyla bu tip çalışmalara en çok ihtiyacı olduğu bir dönemde,

SORU-1 Şartnamede yer alan "Denenmiş dizayn ve bu dizaynı üretmiş tersane gereksinimi "ifadesi, Türk tersanelerine hiçbir zaman bu tip bir üretimi yaptırmayacak sürekli taşeron kılacak bir yaklaşım değil midir?

CEVAP-1 İhale şartnamesinde böyle bir madde bulunmamaktadır. Aksine botların en az %50'sinin Türkiye'de inşaa ettirilmesi zorunluluğu vardır. Bu botlar her türlü deniz ve hava koşullarında can kurtarmaya yönelik olarak hizmet vereceklerinden bu konuda benzer Kuruluşlarca da denenmiş, uygulanmış olması gerekmektedir. Şartnamede denenmiş dizayn şartı aranmış olup, bu dizaynı üretmiş tersane gereksinimi aranmamıştır. Amaca uygun proje sunması halinde Türk Tersanesi niye tercih edilmesin? Uygun proje sunmayan teklif sahiplerinin sadece Türk olması nedeniyle tercih edilmesi sizce uygun mudur?

Temel dizayn özellikleri değişmemek kaydıyla elbetteki dizayn üzerinde kullanıcı taleplerine uygun küçük değişiklikler yapılabilir. Fakat can kurtarma gibi önemli bir hizmeti ifa edecek bir teknenin dizaynında bu konu ile ilgili tecrübeli ve bilgi birikimli dizaynerlerin seçilmesi yadsınmamalıdır. Türk Tersaneleri yabancıların taşeronu olmayacak aksine daha önce hiç inşaa ve dizayn etmedikleri acil müdahale botu imalatı suretiyle proje uygulaması konusunda tecrübe sahibi olacaklardır.

SORU-2 Bot başına 165.000$ daha ucuz teklif veren yerli tersanelerimiz başka hangi nedenlerle tercih edilmemiştir?

CEVAP-2 Bu ihale sonucunda 10 adet Acil Müdahale botu yapımına ilişkin en uygun proje ve teklifi veren Norveç'li Bat Service firmasına verildiği doğrudur. Bu ihale Kuruluşumuz Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Ana Statüsünde açıklanan denizlerimizde, iç sularımızda ve karasularımızda can kurtarmaya yönelik hizmetleri layıkı ile yerine getirebilmek amacı ile Acil Müdahale Botu teminine ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyaç İdari ve Teknik şartnamelerde belirlenen Özellik ve niteliklere sahip her türlü hava ve deniz koşullarında can kurtarma hizmetlerini gerçekleştirecek bir yapı dizaynına sahip ve bu amaca yönelik hizmet veren Uluslararası benzer Kuruluşların tercih ettiği kullandığı ve referans gösterebildiği bir botun inşaasıdır.

7/6483

Bu ihalede tercihin neye göre yapıldığına gelince;

Öncelikle bu botların inşası için Türkiye Gemi Sanayii A.Ş ile görüşmelerde bulunulmuş inşa ve teminle ilgili 27.12.1999 tarihinde her iki Kuruluşça bir Protokol imzalanmıştır. Bu Protokol her iki tarafın Yönetim Kurullarınca onaylanmıştır. Protokolün 4. Maddesi ile "Türkiye Gemi Sanayii A.Ş tarafından yapılacak SAR Botlardan ilk 3 adedinin <<SAR Bot inşaatında deneyimli ve uzman yabancı firmalarla müştereken yapımı şeklinde>> her iki tarafça ortak olarak hazırlanacak Şartname ile Türkiye Gemi Sanayii A.Ş tarafından ihaleye çıkılacaktır." şeklindedir. Protokolün imza tarihinde elinde tersaneleri ve yüzlerce mühendisi bulunan Türkiye Gemi Sanayii A.Ş bile daha önce SAR Botu inşa ve dizayn etmemesi nedeniyle herhangi bir riske girmemek için ilk 3 Botun inşaatında deneyimli ve uzman yabancı firma ile müştereken yapımını önererek Protokole derç ettirmiştir. Bilahare Türkiye Gemi Sanayii A.Ş'nin özelleştirme sürecindeki gelişme nedeniyle bu Kuruluş 28.02.2000 tarihinde Protokolden rücu etmek zorunda kalmıştır.

Bu aşamadan sonra söz konusu proje kapsamındaki 17-21 m. boy aralığında 30 adet SAR botun temini için iç ve dış piyasaya yönelik olarak 09.08.2000 tarihinde ihaleye çıkılmıştır. 11.10.2000 tarihinde teklifleri açılan bu ihalemize 8 firma 9 proje ile iştirak etmişlerdir. Teklif olunan botların 17.20 m. ile 21.00 m. arasında olduğu görülmüştür. Bu ihalemizde Kuruluşumuz hizmetlerine yönelik en iyi SAR Botunu en uygun bedelle teminini müştereken bulunması gerekli asli unsurlar olarak aramıştır. İhale teklifleri üzerinde yapılan tetkik ve değerlendirmeler sonucunda aranan bu iki asli unsurun müştereken ihtiva ettiği herhangi bir teklif tespit edilemediğinden bu ihalemiz 16.02.2001 tarihinde iptal edilmiştir.

Projemizi gerçekleştirebilmek için iptal edilen bir önceki ihalemizden sonra bu defa ki ihalemize 17-19 m. boy aralığında ve Türkiye'ye bu tip botlarla ilgili bilgi birikimi oluşturmak, Türkiye'deki Tersaneleri Acil Müdahale Botu inşalarında referans sahibi olmalarını sağlamak amacıyla 10 adet olarak ve bu botların en az 5 adedinin Türkiye'deki Tersanelerde inşası veya açık olarak belgelenmeleri halinde işin en az %50'sinin Türkiye'de yerleşik bir Tersanede ikmal edilmesi şartları da getirilerek iç ve dış piyasaya yönelik olarak 25.05.2001 tarihinde 2. kez ihaleye çıkılmıştır.

Kuruluşumuzun açtığı ihalede en önemli ihale şartı Ana Statümüzde açıklanan can kurtarmaya yönelik hizmetleri layıkıyla yerine getirebilme amacı ile her türlü hava ve deniz koşullarında can kurtarma hizmetlerini gerçekleştirecek bir yapı dizaynına sahip ve bu amaca yönelik hizmet veren Uluslararası benzer kuruluşların tercih ettiği, kullandığı ve referans gösterebildiği bir botun inşaasıdır.

Bundan dolayı ihale iştirakçisi firmalar yapacakları botların dizayn projesini de temin ederek ihale teklifi olarak vermek mükellefiyeti altındadırlar.

İhaleye 6 firma 8 proje ile katılmıştır. Yapılan ön değerlendirme sonucu 3 firmanın 4 projesinin değerlendirmeye alınması uygun görülmüştür.. Bu 3 firmanın 2'si Türk biri yabancı firma olup tüm firmaların teklif ettiği 4 dizayn proje de yabancı projedir.

Bunlar;	
RMK Firması	DAMEN –Hollanda
BAT SERVİCE Firması	MANDAL- Norveç
DÜZGİT Firması	1-CAMARC-İngiltere
	2-ROBERT ALLAN-Kanada projesidir.

7/6483

Heyetimiz bu doğrultuda yaptığı değerlendirmede;

1-DAMEN-Hollanda Projesinin Hollanda, Polonya ve Malezya'da Acil Müdahale hizmetlerinde kullanıldığı bot bedelinin 2.099.000.000.US$, teslim süresinin 130 hafta olduğu,

2-BAT SERVICE MANDAL-Norveç projesinin Norveç Can Kurtarma Teşkilatı, Hindistan Resmi Otoritesi, İsveç Deniz Kuvvetlerinde can kurtarma amaçlı kullanıldığı, Norveç, Almanya, ABD ve Yunanistan askeri Makamlarına MTB tipi botlar inşaa ettiği ve bot bedelinin 1.525.000.USD olduğu, teslim süresinin 60 hafta olduğu,

3- Düzgit Firmasının birinci alternatif teklifi: CAMARC-İngiltere dizaynında ise proje sahibi firmanın muhtelif pilotaj kuruluşlarına pilot bot dizaynı yaptığı ve dizayn projenin pilot bot projelerinde geliştirildiği görülmüştür. (Pilot Bot Kılavuzlanacak gemilere kılavuz kaptan götürüp getirmeye yarayan servis amaçlı bir bottur.) Bu dizaynın acil müdahale botu olarak bir referansı görülmemiştir. Ayrıca Camarc firmasına; söz konusu ihalemizle ilgili olarak Düzgit Firması için bir dizayn hazırlayıp hazırlamadığı sorulmuş firmadan herhangi bir cevap alınamamıştır. Bu dizayn 10 botun 24 ayda (104 hafta) teslim edileceği ve fiyatının 1.445.000. Euro (USD 1.380.458)/Adet olduğu,

4-Düzgit Firmasının ikinci alternatif teklifi: ROBERT ALLAN-Kanada Projesin için dizayn sahibi Robert Allan firmasıyla yapılan yazışmalarda teklif dizaynın baz alındığı teknenin 9 yıl önce dizaynı yapılan Malaspina Expres isimli bot olduğu ve şu anda kıyı şeritleri arasında yük, yolcu ve gezinti gemisi olarak kullanıldığı zaman zaman balina izleme gemisi olarak kullanıldığı dizayn firması Robert Allan firması tarafından bildirilmiştir. Buradan da dizayn projenin can kurtarma amacına yönelik bir referansı bulunamamıştır. Bu dizaynın muhteviyatı botun (10 Adedinin) 24 ayda (104 hafta) da teslim edileceği ve fiyatının da 1.625.00 Euro (USD 1.451.938)/Adet olduğu;

tespit edilmek suretiyle gerek Kuruluşumuzun amaç ve faaliyetlerinde belirlenen can kurtarma hizmetlerine gerekse şartname maddelerine ve özellikle idari şartnamenin 5.5 maddesinde belirlenen niteliklere en uygun teklifin BAT SERVİCE MANDAL A/S-Norveç firmasının CIF İstanbul 1.525.000.USD'lık teklifi olduğu değerlendirilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere ihaleye iştirak eden yerli firmaların biri dışında şartnameye uygun teklif verilmediği, şartnameye uygun teklif veren firma teklifinin ise fiyatının yüksek olması nedeniyle böyle bir karar alınmıştır.

SORU-3 Hizmetine acil ihtiyaç duyulduğu belirtilmesine rağmen ilk olarak 3 Ağustos 2000 tarihinde ihale edilen bu botların üretimine ne zaman başlanacak ve ne zaman teslim edilecektir.

CEVAP-3 Kuruluşumuzun açmış olduğu ihale bazı kötü niyetli kişilerin çabalarıyla iptal ettirilmeye çalışılmaktadır. Kuruluşumuzun acil ihtiyacı bulunan söz konusu botların bir an önce temini hem ülke menfaatine hemde can kurtarma hizmetlerinin layıkı ile yerine getirilmesine büyük katkısı olacak bir projedir. İptali hiç kimseye bir kazanç getirmeyecektir. Ancak bu ihale iptal olmadığı takdirde Bat Service Mandal A/S firmasıyla yapılan sözleşme gereği bir botun akreditifi açılmıştır. Bu ihale engellenmezse bakiye 9 gemi için harcama müsadesi verilmesi halinde akreditifinin açılmasını müteakip 60 hafta içerisinde botların tamamı teslim edilmiş olacaktır.

7/6483

SORU-4 Tüm bu bilgiler ışığında ihalenin iptal edilerek, bu işi rahatlıkla başarabilecek Türk tersanecilerine şans verilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP-4 Bu karara konu ihale Kamu menfaati gözetilerek gayet şeffaf ölçüler kullanılmak suretiyle yapılarak sonuçlandırılmış olup, bu kararın arkasında bilinmeyen bazı etkenler aranmamalı aksine Trabzon Beşikdüzü'nde karaya 200 m mesafede 35 Türk insanının canına mal olmuş acı bir deneyimin bir daha tekerrür etmemesini istemekten başka bir art düşüncemiz bulunmadığı gibi ihale projesinin başlangıcından sonuna kadar gemi inşaa mühendislerinden, hukuçulardan gemi inşaa uzmanlarından oluşan heyetçe teklifler en ince detayına kadar incelenmek suretiyle sonuca varılmıştır. Burada en ufak bir ihmal kusur veya kasıt söz konusu değildir. İhaleyi kazanamayanlar tarafından ihaleye fesat karıştırılıyormuş izlenimi yaratılmak istenmektedir. İhale kararımız Başbakanlık Denetleme Makamlarınca incelenmektedir. İnceleme sonucuna intizar olunacaktır.